

Treener võistlustel ja TS määrustik

Sissejuhatus

Treenri tähtsust õpilastele võistlusteks valmistumisel ja võistluste ajal on raske üle hinnata. Konspekt annab treenerile pidepunktid, millele toetuda töötades TS ja ERL ÜM määrustikega, kuidas valmistuda võistlusteks ja millele pöörata tähelepanu võistluste ajal, samuti levinumatest vigadest, mida ratsanikud võistluste käigus on teinud ja teevad.

ERL Üldmäärustik (ERL ÜM)

Määrustike mõte seisneb selles, et tagada ühtmoodi ausad, võrdsed ja samaväärsed tingimused kõikidele võistlejatele, arvestades esmajärjekorras hobuste tervist ja heaolu.

Üldmäärustik (ÜM) reguleerib Eesti Ratsaspordi Liidu (ERL) poolt tunnustatud rahvuslike ratsaspordivõistluste korraldamist. <http://www.ratsaliit.ee/vali-teema/sportlane/maarustikud/>

❖ **Hobuste kohtlemine** (FEI Üldmäärustiku Art.142)

Üha olulisem artikkel, mille pööratakse enim tähelepanu. Hobuste heaolu tagamisel ei saa olla mingisuguseid kompromisse.

❖ Juhend ERL ÜM p.3

Kõige olulisem dokument, mille sisust oleneb võistluste kulg ja tulemused.

Treeneri ülesanne:

Tutvuda ja tutvustada õpilasele Juhendit ENNE võistlustele saabumist.

❖ Kohtunikud, kohtunike kogu (FEI Üldmäärustik Art.159)

Igal võistlusel on peakohtunik. Kohtunike Kogu vastutab võistluse tehnilise läbiviimise eest.

Treeneri ülesanne:

Tutvuda ja tutvustada õpilasele Kohtunike kogu tööpõhimõtteid ja seda, millise kohtuniku poole erinevatel juhtudel pöörduda.

❖ Korrapidajad

Hobuste kohtlemist ning määrustike järgimist võistluslal (va.võistlusväljakul) kontrollib võistluse korrapidaja.

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele, millised on korrapidaja ülesanded, volitused ja pädevus.

❖ Stardijärjekorrad

Stardijärjekord reguleerib võistlejate stardinimekirja lisamist, kustutamist, erinevate hobustega võistleja stardipositsioone, sama hobusega võistlevate sportlaste osalemistingimusi jms.

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele, kuidas koostatakse stardijärjekorrad, kuidas teatada erivajadustest stardijärjekorra osas (hobuste heaolust lähtudes), millised on võimalikud piirangud erinevates parkuurides osalemisel.

❖ Tulemused

Võistlusala protokollitakse ja võistlustulemused edastatakse kinnitatud vormi alusel.

❖ Autasustamine

Võistlusala võitjad kuulutatakse välja avalikult. Autasustatavaid ERL ÜM järgi on üldjuhul minimaalselt 25% võistlusala osavõtjate üldarvust kuid mitte vähem kui viis. Erandjuhul, kui osavõtjaid on kuni 10, autasustatakse minimaalselt kolme sportlast. FEI TSM näeb ette 12 auhinnalist kohta.

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele autasustamise läbiviimise korda, auringil liikumist, käitumist autasustamisel.

❖ **Protestid ja appellatsioonid**

Kõik protestid ja appellatsioonid tuleb esitada kirjalikult

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele milliste probleemidega kelle poole pöörduda, milline on protesti ja appellatsiooni esitamise kord, aeg ja vorm.

❖ **Ametnikud TS võistlustel**

Kohtunikud

Rajameistrid

Korrapidajad

Veterinaarid

❖ **Personal TS võistlustel**

Sekretärid

Sepp

Med. personal

Spiiker

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele millised on Ametnike-, millised Personali funktsioonid ja volitused.

Takistussõidu Määrustik (TSM)

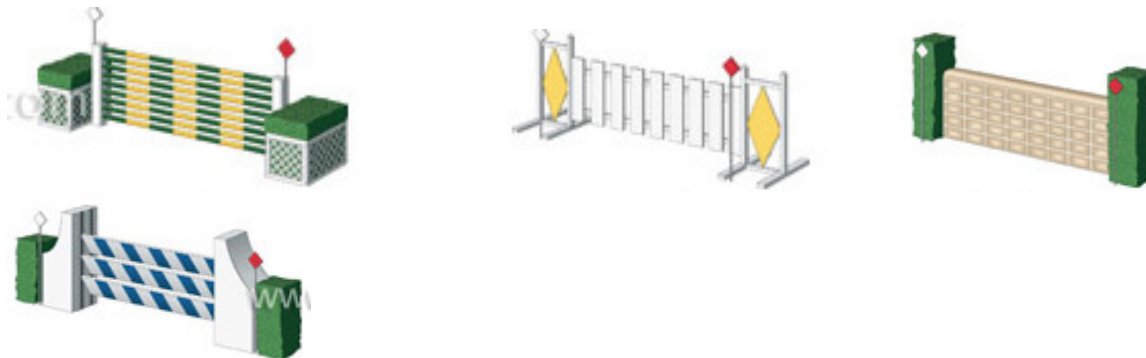
Takistused (TSM)

Treeneri ülesanne:

Selgitada õpilastele milline on erinevate takistuste ületamise kord. Mida karistatakse erinevatel takistustel ja milline on erinevate takistuste ületamise kord tõrke korral.

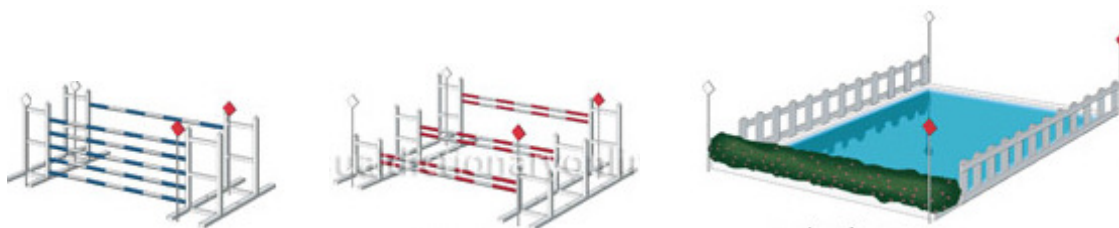
§209 Püstitakistus

Ükskõik millise konstruktsiooniga takistust saab püstitakistuseks nimetada vaid siis, kui kohtunik saab Vigu arvestada vaid ühel vertikaalsel tasandil.

§210 Laiustakistus

Laiustakistus on takistus, mis on ehitatud nii, et selle hüppamine nõuab pingutust nii laiuses kui kõrguses.

§212 Süsteemid

Kahe, kolme või enama takistusega süsteemid tähendavad kahest või enamast takistusest koosnevat takistuste gruppi, kus takistuste vahed on minimaalselt 7 m ja maksimaalselt 12m

§215 Alternatiivsed takistused ja Jokker

Kui kaks takistust parkuuris kannavad ühesugust numbrit, siis võib Võistleja omal valikul hüpata neist ükskõik kumba.

Turvakobad

FEI poolt heaks kiidetud turvakobad peavad olema:

- Laiustakistuse tagumise lati all
- Kolmiku keskmise ja tagumise lati all

- Avatud vee kohale asetatud, kuni 1.50 m kõrgusega püsttakistuse kõikide lattide all.
- koba sügavus: min 18mm max 30mm, Eestis alates 2023.a. min.18 mm, max.20 mm

§257 Saduldus (varustus)

P1.1-1.5 Loetletud keelatud varustus

*P. 1.6 Eksimine mistahes tingimuse, loetletud Art.257.1.1-257.1.5 osas toob endaga kaasa võistlusalt kõrvaldamise (elimination)

*PEAMISED MUUDATUSED, TÄIENDUSED JA SELGITUSED 2019 TSM-s

• Art.203 Kell (täiendus)

1.2. Kukkumise korral võistlusväljakul, ka enne stardiliini ületamist, olenemata, kas kell on antud või mitte, võistluspaar selles parkuuris osaleda ei või ja tuleb helistada korduvalt kella.

PS: selle hobusega selles parkuuris enam startida ei tohi!

• Art.224 KUKKUMISED (uuendus)

Ratsaniku ja/või hobuse kukkumine igal ajal Võistlusväljakul, soojendusväljakul või võistluslal peab olema üle vaadatud ja med töötaja (hobuse kukkumise korral ja võistluste veterinaari) poolt.

VÕISTLEJA TOHIB JÄTKATA VAID PEALE MED TÖÖTAJA POOLSET LÄBIVAATUST JA LUBA!
(sama põhimõtte kehtib ka Ümberhüpete puhul)

• Art.241 VÕISTLUSALALT KÕRVALDAMINE/elimination (uuendus)

p.1 kõrvaldamine võib olla ka tagasiulatuv (näit veri külgedel, reeglitevastane varustus)

• Art.256 RIIETUS, TURVAKIIVER JA TERVITUS(uuendus)

p.1.5. Tsiviilisikud peavad kandma oma NF-i poolt tunnustatud vormi või riietust, redingotti (redingot võib olla mistahes värvi; redingoti krae võib redingotiga olla sama- või erinevat värvi), valgeid või heledaid beeže ratsapükse, musti või pruune saapaid. Muid tumedat värvi saapaid võib FEI lubada oma äranägemise järgi. Saabastel peab olema konts. Särgid võivad olla kas pikkade või lühikeste varrukatega ja neil peab olema valge krae; pikkade varrukatega särkidel peavad olema valged mansetid. Tuleb kanda valget lipsu või kaelasidet. Kui ratsakuube ei kanta (art.256.1.3 väga sooja ilma korral), peavad särgil olema varrukad, lubatud on nii lühikesed või pikad.

Tulemuste arvestamise kord (TSM)

• ART. 247 ÜMBERHÜPETEST või TEISEST VOORUST KÕRVALDAMINE VÕI LOOBUMINE

p1. Võistleja, kes ümberhüppeid/teisest voo ru ei lõpeta (langeb välja, katkestab või ei stardi kohtunike kogu loal), saavad paremusjärjestuses võrdse koha ümberhüpped/teise voo ru lõpetanute järel. Kui ei stardita kohtunike kogu loata, saab võistluspaar koha nende järel, kes langesid välja, katkestasid, ei startinud kohtunike kogu loal

Art. 238 TAB A

- Art. 238.1 MITTE KIIRUSELE
- Art. 238.2 KIIRUSELE

PS: Kunagi ei tohi art 238.1.1 või 238.2.1 sätestatud võistlusaladel olla rohkem kui 2 ümberhüpped

Karistused Tabel A

*Esimene allumatus	4 kp
*Hüppamisel mahaaetud takistus	4 kp
*Jalg veekraavis või kabja-raua jälg veekraavi maandumispoolset piirderibal	4 kp
*Hobuse-võistleja kukkumine kõigil võistlusaladel -	kõrvaldamine
*Teine allumatus (või muu rikkumine vastavalt TSM art 241)	kõrvaldamine
*Ajaliimiidi (piiraja) ületamine	kõrvaldamine
<u>*Normiaja ületamine võistlusaladel, mis toimuvad TAB A järgi -1 kp iga alanud sekundi eest</u>	

Art. 239 TAB C

- Eksimuste eest antakse karistussekundeid
- Puudub normiaega
- Lõplik tulemus = parkuuri läbimise aeg + lisasekundid mahaajamise eest + ajakorrekatuur
- PIIRAEG (Tab C) = 180 sek (3min) rajapikkus \geq 600m
- PIIRAEG (Tab C) = 120sek (2min) rajapikkus $<$ 600m

Karistused Tabel C

1. Esimene allumatus - EI karistata
2. Hüppamisel mahaaetud takistus, Jalg veekraavis või kabja - raua jälg veekraavi maandumispoolset piirderibal- 4 sek
(3 sek kahefaasilistel + Simultaanides + Tab C järgi peetavatel Ümberhüpetel ja kõikidel sisemanežis peetavates parkuurides)
3. Esimene allumatus koos takistuse mahaajamise- või paigaltnihutamisega
- Ajakorrekatuur 6 sek
4. Hobuse-võistleja kukkumine kõigil võistlusaladel - kõrvaldamine
5. Teine allumatus (või muu rikkumine vastavalt TSM art 241) - kõrvaldamine
6. Ajaliimiidi (piiraja) ületamine - kõrvaldamine

Mida peab teadma hobuste heaolust ja korrapidamisest

- Ratsanikud on täielikult vastutavad iga soorituse eest, mis nad teevad koos hobusega.

Tegevused, mis on vastuolus hobuse hea kohtlemisega, ei ole lubatud.

- Sportlased on vastutavad tegevuste eest, mis on toime pandud nende hobustega seotud isikute poolt
- HOBUNE PEAB KANDMA NUMBRIT VÕISTLUSALAL LIIKUEDES
- VASTUTAVA ISIKU KONTAKT TELEF. NUMBER HOBUSE BOKSI SEINAL
- puhas joogivesi peab olema alati saadaval

Hobuse julm kohtlemine:

- hobuse pekmine või piitsutamine
- ükskõik millisel moel hobusele elektrišoki andmine
- kannuste liigne või intensiivne kasutamine ning hobuse suust kiskumine suulistega
- võistlemine ilmselgelt kurnatud, lonkaval või vigastatud hobusel
- hobuse karistamine piitsa või kannustega kas sees- või väljaspool võistlusväljakuid või –alaid
- hobuse mõne kehaosa ebanormaalselt tundlikuks või tuimaks muutmine
- hobuse jätmine piisava toiduta, veeta või liikumiseta (treeninguta)
- seadme või varustuse kasutamine, mis põhjustab hobusele tugevat valu takistuse maha ajamisel

Koerad:

- Kui koerad on võistlusel lubatud, peavad nad olema rihma külge kinnitatud. Liikuma koos inimesega või olema kinnitatud statsionaarse objekti külge.
- Selle nõude vastu eksimise korral on trahv 100 CHF rikkumise kohta. Korduval rikkumisel võib nad saata võistlusalt välja.

Veri hobusel:

- Suust - pühkida ära, kui ei tule juurde on korras
- Veri mujal – Stjuuard, veterinaar
Veterinaar otsustab, kas hobune võib jätkata

Stjuuardil on õigus pildistada vigastust

Treeneri osa võistluste eel

Koostage nimekiri sportlastele vajaminevast varustusest, kontrolli kas õpilaste litsentsid on tasutud

- Sadul, valjad, päitsed
- Võistlusriided
- Hobuse pass (Kas su hobune on enne võistlemist tulemist õigel ajal vaksineeritud? Kas ponil on mõõtmise tehtud? Kontrolli alati pass enne võistlusi üle!)
- Jootmispang
- Vajalikud tekid (higitekk, putukatekk, talvetekk jms)
- Suurematel võistlustel hobuse number, boksikoristustarbed, sööt jne.

Võistlusteks valmistumine:

- Kontrolli juhendist, kuna on Sinu sõidud ja arvesta, kuna pead kohale jõudma
- Tee endale selgeks, milliste artiklite järgi hakkad võistlema
- Viska pilk peale määrustikule
- Planeeri läbi oma hobuse söötmine ja jootmine
- Kontrolli varustus: hobuse ja enda oma

Võistlustel:

Kohale jõudes:

- Ära torma! Kui hilinete, helistage sekretariaati!
- Selgita enne hobuse mahalaadimist, kus on Sinu hobuse boks, kontrolli, kas see on korras
- Pane hobune boksi
- Selgita välja, kuidas toimub hobuste liikumine soojendusväljakule, kus on sekretariaat
- Registreeri end sekretariaadis võistlustele, võta kohe kaasa dokumendid ja raha

Parkuuriga tutvumine:

- Riietus
- Kell parkuuriga tutvumiseks
- Kus on Start, Finiš
- Küsimused kohtunikule, rajameistrile tutvumise käigus
- Kell parkuuriga tutvumise lõpetamiseks

Võistlusväljakul:

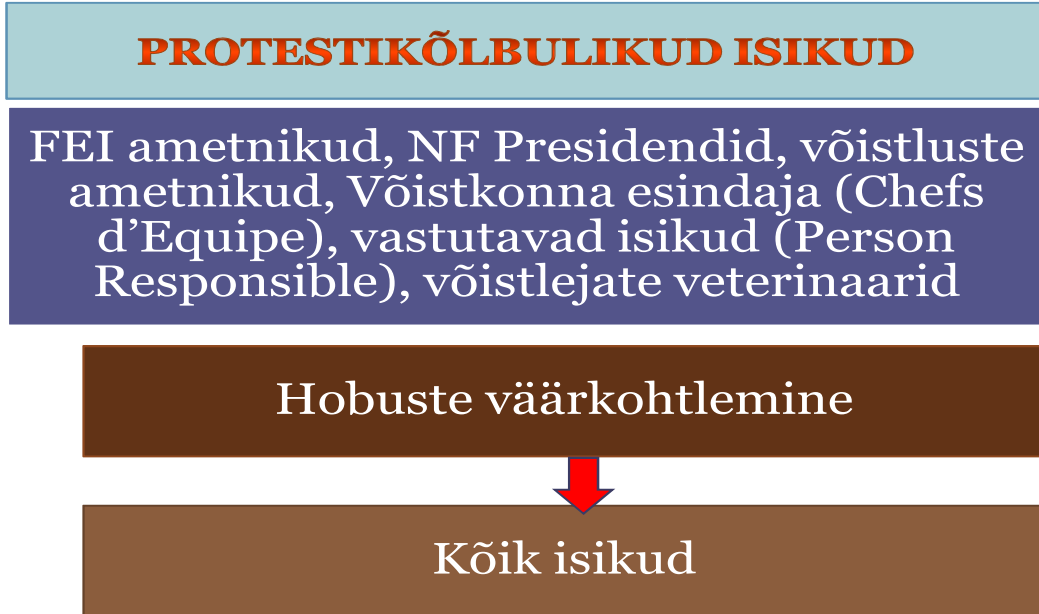
- Kutse
- Tervitus
- Kell
- Start (liin, selle läbimine)

- Aeg (peatatud aeg)
- Vead marsruudil
- Finiš

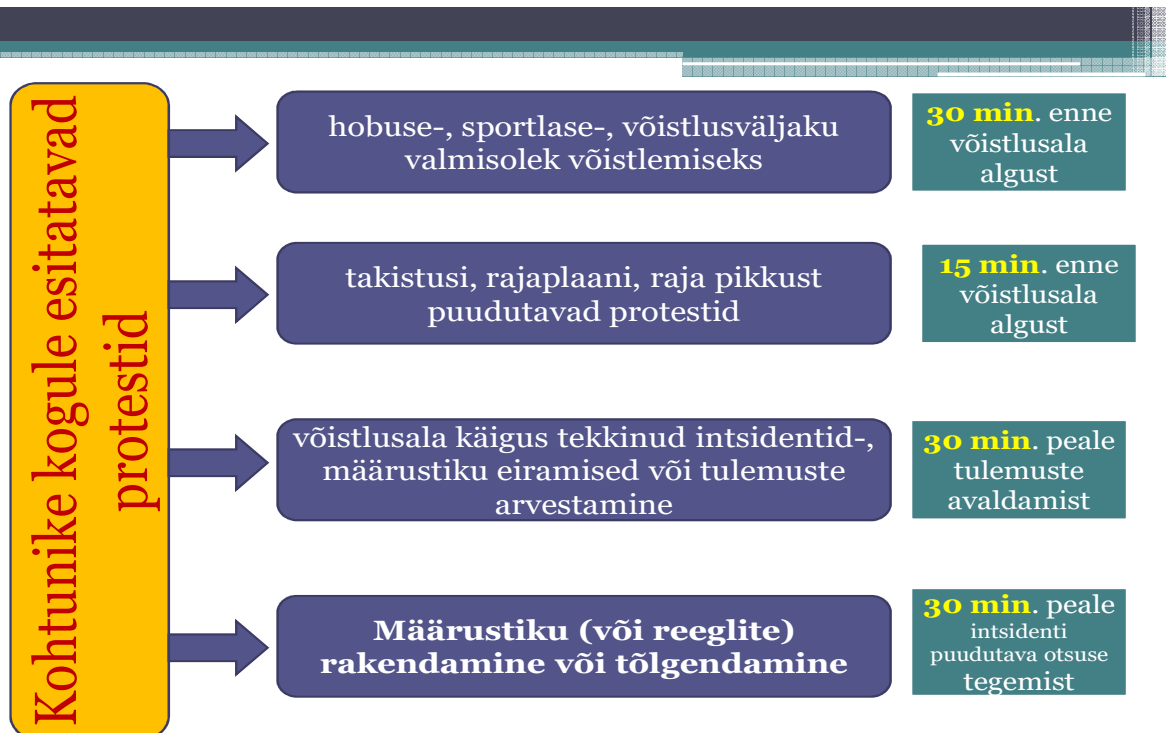
Peale võistlust:

- Passid, arved sirgeks
- Boksid korda!
- Leidke aega võistlustel toimunu analüüsimiseks

PROTESTID/APPELLATSIOONID:

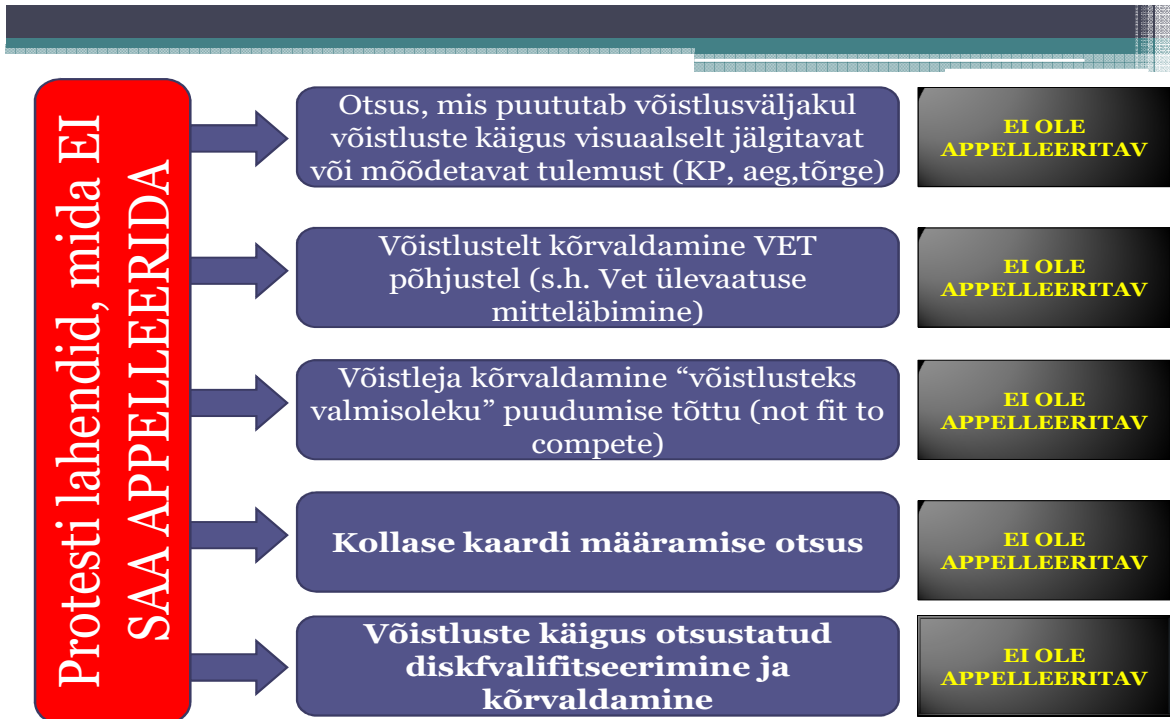
Mille vastu protestida:

Appelleritavad lahendid:

Mitte appelleritavad lahendid:

APPELLATSIOONIKOMITEE JURISDIKTSIOON

Kaebused kohtunike
kogu tehtud otsuste
vastu

Kaebused kõikide
ÜM või Määrustikes
märgitud
ametiisikute vastu

Kõik kaebused, mis
ületavad Kohtunike
Kogu tegevusala
(jurisdiktsiooni)

Hobuste passidega
seotud kaebused

Kõige tähtsam:

Olge õpilasele

- Toeks,
- Esindajaks,
- Tunnustajaks või lohutajaks!